

ਰੋਲ ਨੰਬਰ

--	--	--	--	--	--	--

Candidates must write the Code on the title page of the answer-book.

- ਕਿਰਪਾ ਕਰਕੇ ਨਿਰੀਖਣ ਕਰੋ ਲਵੋ ਕਿ ਇਸ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੱਤਰ ਤੇ ਛਪੇ ਹੋਏ 3 ਪੰਨੇ ਹਨ ।
- ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੱਤਰ ਦੇ ਉੱਪਰ ਸੱਜੇ ਹੱਥ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਕੋਡ ਨੰ. ਨੂੰ ਪ੍ਰੀਖਿਆਰਥੀ ਉੱਤਰ ਪੁਸਤਿਕਾ ਦੇ ਮੁੱਖ ਪੰਨੇ ਤੇ ਜ਼ਰੂਰ ਲਿਖਣ ।
- ਕਿਰਪਾ ਕਰਕੇ ਦੇਖ ਲਵੋ ਕਿ ਇਸ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੱਤਰ ਵਿਚ 8 ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਹਨ ।
- ਕਿਰਪਾ ਕਰਕੇ ਉੱਤਰ ਲਿਖਣਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦਾ ਕ੍ਰਮਾਂਕ (ਸੀਰੀਅਲ ਨੰਬਰ) ਜ਼ਰੂਰ ਲਿਖੋ ।
- ਇਸ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੱਤਰ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹਨ ਦੇ ਲਈ 15 ਮਿੰਟ ਦਾ ਸਮਾਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ । ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੱਤਰ ਸਵੇਰੇ 10.15 ਵਜੇ ਵੰਡੇ ਜਾਣਗੇ । 10.15 ਵਜੇ ਤੋਂ 10.30 ਵਜੇ ਤਕ ਪ੍ਰੀਖਿਆਰਥੀ ਕੇਵਲ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੱਤਰ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹਨਗੇ ਅਤੇ ਇਸ ਸਮੇਂ ਵਿਚ ਉਹ ਉੱਤਰ ਪੁਸਤਿਕਾ ਵਿਚ ਕੋਈ ਉੱਤਰ ਨਹੀਂ ਲਿਖਣਗੇ ।
- Please check that this question paper contains 3 printed pages.
- Code number given on the right hand side of the question paper should be written on the title page of the answer-book by the candidate.
- Please check that this question paper contains 8 questions.
- **Please write down the Serial Number of the question before attempting it.**
- 15 minute time has been allotted to read this question paper. The question paper will be distributed at 10.15 a.m. From 10.15 a.m. to 10.30 a.m., the students will read the question paper only and will not write any answer on the answer-book during this period.

ਹਿੰਦੁਸਤਾਨੀ ਸੰਗੀਤ (ਵਾਦਨ ਸਵਰ)

(ਸਿਧਾਂਤਕ)

(ਪੰਜਾਬੀ ਉਲਥਾ)

HINDUSTANI MUSIC (Melodic Instrument)

(Theory)

(Punjabi Version)

ਸਮਾਂ ਸੀਮਾ : 3 ਘੰਟੇ

Time allowed : 3 hours

ਪੂਰਨ ਅੰਕ : 30

Maximum Marks : 30

ਨੋਟ: ਕਿਸੇ ਪੰਜ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਉੱਤਰ ਦਿਉ । ਸਾਰੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਅੰਕ ਬਰਾਬਰ ਹਨ ।

1. ਅਜੋਕੇ ਕਾਲ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਪਰਸੰਗ ਵਿਚ ਰਾਗਾਂ ਦੇ ਸਮਾਂ ਸਿਧਾਂਤ ਦਾ ਬਿਓਰਾ ਦਿਉ । 6
2. ਸੰਗੀਤ ਰਤਨਾਕਰ ਦੀ ਵਿਸ਼ਾ ਵਸਤੂ ਦਾ ਸੰਖੇਪ ਵਿਚ ਵਰਣਨ ਕਰੋ । 6
3. ਹੇਠ ਲਿਖਿਆਂ ਵਿਚੋਂ ਕਿਸੇ ਚਾਰ ਉਪਰ ਸੰਖੇਪ ਨੋਟ (ਟਿੱਪਣੀਆਂ) ਲਿਖੋ : 6
 - (i) ਅਲੰਕਾਰ
 - (ii) ਵਰਣ
 - (iii) ਗਮਕ
 - (iv) ਮੂਰਛਨਾ
 - (v) ਕ੍ਰਿੰਤਨ
4. ਹੇਠ ਲਿਖਿਆਂ ਵਿਚੋਂ ਕਿਸੇ ਦੋ ਰਾਗਾਂ ਦਾ ਵਿਸਤਾਰ ਨਾਲ ਵਰਣਨ ਕਰੋ : 6
 - (i) ਭੈਰਵ
 - (ii) ਬਾਗੇਸ਼ਰੀ
 - (iii) ਮਾਲਕੋਂਸ
5. ਹੇਠ ਲਿਖਿਆਂ ਵਿਚੋਂ ਕਿਸੇ ਇਕ ਰਾਗ ਵਿਚ ਰਜ਼ਾਖਾਨੀ ਗਤ ਦੀ ਨੋਟੇਸ਼ਨ ਲਿਖੋ (ਲਿਪਿਬਧ ਕਰੋ) : 6
 - (i) ਭੈਰਵ
 - (ii) ਬਾਗੇਸ਼ਰੀ
6. ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਰਾਗਾਂ ਨੂੰ ਪਛਾਣ ਕੇ ਕਿਸੇ ਇਕ ਰਾਗ ਵਿਚ ਚਾਰ ਤਾਨਾਂ ਲਿਖੋ : 6
 - (i) ਸ ਗ ਮ, ਧ ਮ ਪ ਧ ਗ, ਮ ਗ ਰੇ ਸ
 - (ii) ਨਿ ਸ ਮ, ਗ ਮ ਧ ਮ, ਗ ਮ ਗ ਸ

7. ਹੇਠ ਲਿੱਖੇ ਸੰਗੀਤਕਾਰਾਂ ਵਿਚੋਂ ਕਿਸੇ **ਇਕ** ਦੇ ਸੰਗੀਤਕ ਯੋਗਦਾਨ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰੋ : 6
- (i) ਮੀਆਂ ਤਾਨਸੇਨ
 - (ii) ਉਸਤਾਦ ਅਲਾਊਦੀਨ ਖਾਂ
8. ਰੂਪਕ ਜਾਂ ਧਮਾਰ ਤਾਲ ਨੂੰ ਦੁਗੁਣ ਸਹਿਤ ਤਾਲ ਲਿਪਿਬਧ ਕਰੋ (ਤਾਲ ਨੋਟੇਸ਼ਨ ਲਿੱਖੋ) । 6